

Asia: VN/1242/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhteisaluelain muuttamisesta

1 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisesta aiheesta. Seuraava kommentti koskettaa lakiuudistusta yleisesti eikä lain 1§:ää.

MTK on erittäin pettynyt ettei lainsäädännöllä olla puuttumassa ja korjaamassa lainvalmisteluvaiheessa tunnistettuja omaisuudensuojaloukkauksia, jotka kohdentuvat lakiesityksen perusteluissakin mainittuihin Torniojoen ja Tenojoen tapauksiin. Molemmat tapaukset ovat erilaisia luonteeltaan. MTK pitää tältä osin lakiesitystä riittämättömänä toteuttaakseen Petteri Orpon hallitusohjelmaa.

MTK:n saaman tiedon mukaan esimerkiksi Tenojoella kalastusoikeuden omaavia kiinteistönomistajia on sivuutettu kalastuslupajaossa. Kalastusoikeus kuuluu vesialueenomistajille, mikä perustuu maanomistajuuteen. Esimerkiksi Tenojoen alueella on osakaskunnassa osakkaana isoja ja pieniä maanomistajia sekä saamelaisia ja ei-saamelaisia. Tiettyjä maanomistajia on sivuutettu kalastuslupaoikeuksien jaossa perustuen paikallisuusmäärittelyyn, mikä ei ole osakkaiden tasapuolista kohtelua. Oikeuksia on jaettu paikallisille ja paikalliseksi on katsottu henkilö, joka vakituisesti asuu paikkakunnalla ja vähintään 7 kuukautta. Kalastuslupia saaneet paikalliset ovat myyneet saamiaan lupia eteenpäin esimerkiksi matkailukalastajille. Kalastuslupiin oikeutetut, mutta osakaskunnan toimesta sivuutetut maanomistajat ovat jopa kalastusturisteja heikommassa asemassa. Suomen lainsäädännöstä ei löydy perusteita sille, että maanomistukseen perustuvia perusoikeuksia rajoitetaan asuinkuntatulokinnalla.

MTK edellyttää, että lainvalmistelussa arvioidaan osakaskunnan osakkaiden yhdenvertaisen ja tasapuolisen kohtelun toteutumisen edellytyksiä osakaskunnan päätöksenteossa ja tehdään tarvittavat uudistukset lainsäädäntöön. MTK arvioi yhteisaluelain olevan tältä osin riittämätön ja puutteellinen, sillä 28§ ei tältä osin ole riittävä turvaamaan osakkaiden yhdenvertaista ja tasapuolista kohtelua osakaskunnan päätöksenteossa.

3 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

7 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

MTK pitää pykälämuutosesitystä hyvänä ja kannatettavana osakaskunnan hybridikokouksien mahdollistamiseksi. MTK kiinnittää huomiota, että osakaskunnan hybridikokous voidaan järjestää vain hoitokunnan päätöksellä. Hoitokunnalla on siten merkittävää valtaa päättää annetaanko osakkaille mahdollisuus osallistua etäyhteyksin vai ei. Tämä mahdollistaa myös tarkoitushakuisen päätöksen olla järjestämättä etäyhteyksimahdollisuutta, vaikka yhdellä tai useammalla osakkaalla olisi vahva toive osallistua etäyhteyksin. Hoitokunnalla on siten merkittävää valtaa päättää osakkaiden osallistumismahdollisuuksista ja voi siten omalla päätöksellään suosia osakaskunnan sijaintikunnassa asuvia suhteessa sijaintikunnan ulkopuolella asuviin, kun ei järjestä osakaskunnan kokousta hybridikokouksena.

MTK:n mielestä laissa tulee turvata osakkaiden oikeudet siten ettei hybridikokouksen järjestäminen ole vain hoitokunnan päätöksen varassa. Lakiin on tarve kirjata osakkaiden oikeudesta vaatia ja edellyttää hybridikokouksen järjestämistä sekä siitä, että hoitokunnan on järjestettävä osakaskunnan kokous hybridimuotoisesti kun X määrä osakkaita sitä vaatii. Tämä osakkaiden lukumäärä voidaan perustaa henkilömäärään tai osuuksien suuruuteen, kumpi raja-arvo on hybridikokousta vaativien osakkaiden kannalta edullisempi vaatimushetkellä. Tämä parantaisi entisestään osakkaiden mahdollisuuksia osallistua osakaskunnan päätöksentekoon ja parantaisi siten omaisuudensuojaa.

8 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

10 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

11 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

MTK pitää pykälämuutosesitystä hyvänä ja kannatettavana kokouksen tiedottamisen muutoksia toteuttamisen osalta. MTK kuitenkin suhtautuu kriittisesti kokouskutsun toimittamismääräajan nostoon 14 päivästä 21 päivään. 14 päivän kokouskutsun toimitusmääräaika on vakioitunut ja MTK:lla ei ole tiedossa tilanteita joissa tämä olisi ollut riittämätön osakkaiden kannalta. MTK ei pidä määräajan nostoa tarpeellisena, kun osakaskuntien kokoukset voidaan järjestää hybridimuotoisesti etäyhteyksin. MTK palauttaisi kokouskutsun toimittamismääräajan 21 päivästä 14 päivään.

MTK:n mielestä osakaskunnan osakkaiden yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen osakaskunnan päätöksentekoon ei ole yksin riittävä, kun päätöksentekoon sisältyy osakkaiden oma edunvalvonta ja mahdollisuus muutoksenhakuprosessiin. Jotta osakkailla on aito mahdollisuus omakohtaiseen edunvalvontaan ja muutoksenhakuprosessiin asetettujen aikaraamien puitteissa, niin osakkaat tarvitsevat selkeän tiedon milloin ja missä kokouksen pöytäkirja on nähtävissä. MTK:n mielestä 11§:ään on lisättävä, että kokouskutsun yhteydessä on kerrottava milloin ja missä osakaskunnan kokouksen hyväksytty pöytäkirja on nähtävissä.

14 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

15 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

16 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

18 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

20 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

MTK pitää pykälämuutosesitystä hyvänä ja kannatettavana osakaskunnan hoitokunnan kokouksen järjestämismahdollisuutta etäyhteyksin.

23 a §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

23 b §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

27 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

29 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

33 §

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Ikonen Juho
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry